

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Anstro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10 .
pe 1/4 an 5 .
pe 1 lună 2 .
Nr-ri de Duminecă pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscrisuri nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-utca nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nefrancați nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

Apucături rele.

Situațiunea poporului român din țările coroanei Știntului Ștefan e afară din cale încurcătă.

Un popor de trei milioane de suflete e lipsit cu desăvârșire de condițiunile vieții sale naționale. Instituțiunile noastre bisericești, școlare și culturale sunt obiectul celor mai înverșunate prigoniri din partea puterii de stat. Legile create de bărbății mai cu prevedere ai compatrioților noștri Maghiari sunt desconsiderate, să pregătește chiar terenul pentru abrogarea lor. Începând dela 1875 încoace, toate guvernele țării au declarat în plin parlament, că ținta finală a politicii de stat în Ungaria este unificarea națională a Statului, care va să zică nimicirea etnică a popoarelor nemaghiare din Ungaria și contopirea lor în rasa maghiară. Ori-ce mișcare cultural românească e timbrată cu marea trădare de patrie. Un ministru perdevară scoate ordinațiunea, prin care poporul românesc este oprit a da pe față dorințele sale politice, într-o țară, care se laudă cu viața constituțională. Dealurile și văile, șesurile și piatrurile, unde de aproape două mii de ani au trăit și au murit strămoșii noștri, sunt botzate ungarește. Copiilor noștri le dau nume ungarese și nu poate bietul slugă de sânge român trăi în țigă și muncind, dacă nu injură pe maică-să duice și nu se lapadă între obinurile sufletului de neamul său.

Să ne spună „Gazeta Transilvaniei“, să ne spună „Drapelul“, dacă nu-i așa?

În această situațiune grea și amărită numai iubirea fraterească între cei de un sânge ar fi singura mângâiere, *solamen miseris socios habuisse matorum*. Și numai iubirea între frați ar fi singura cale, singura armă, care ne mai poate da nădejdea unei îndreptări în viitor.

Au fost puțini apostolii lui Christos, și săraci și simpli, bieții de ei, că erau descuți și nici să scrie nu știau, necum să fi terminat universitățile de pe la Viena ori cea vestită din Budapesta. Dar erau buni apostolii aceia și aveau credință în Dumnezeu și se iubiau unit pe alții.

Iubirea aceasta a biruit armele strălucitoare ale împăraților și popoarele au primit jugul cel ușor al lui Christos.

La noi e ceva ne mai pomenit.

În situațiunea asta nefericită a poporului românesc e lucru de tot frescă, că bărbății lui luminați și cu durere de neam în sufletul lor se gândesc, se trudesc, își mistue viața pentru ca să afle calea mântuirii.

Omul e om și fără greșală numai Dumnezeu este. Istoria neamului omenesc este cea mai bună dovadă că dibuind se face înaintarea spre bine în lumea aceasta. Peatra înțelepciunii desăvârșite încă n'a sfiat-o nimeni, nici în Bănat, nici în Țeara-Ungurească, nici în Transilvania autonomă.

Și așa nu ne rămâne altceva, decât să tot experimentăm. Căci prin experimentare s'au aflat adevărurile

cele mai mari, cari ne dau putința vieții civilisate de astăzi. Chiar și în cele sufletăști trec sute de ani, până să prindă rădăcini o noțiune mai clară, mai morală pe terenul vieții sociale.

Cu politica e și mai și. Aici într'adevăr avem de a face cu „știința exigențelor“. Eu sunt un simplu muritor și nici chiar praful de pușcă nu eu l'am inventat. Cu toată modestia cred însă, că politica este „arta, prin care cauți să câștigi tot posibilul, ce iese în deplin raport cu puterile tale proprii și cu împregiurările create de soarte“.

A voi să câștigi ceea nu stă în raport cu puterile tale, este prostie. Cel puțin așa cred eu, până ce dl Dr. Aurel Mureșanu și fratele Valerie Braniște nu mă va învăța altfel. Tot așa mare prostie este a nu lua în samă împregiurările date prin fire, prin soarte.

O tovarășie de zecce oameni, cari s'ar legătuți să așeze munții Himalaya în mijlocul pustelor ungurești nu cred să întimpine aprobarea numiților domni. Apoi eu cu gândul să ajung la Turnu-Severin, nu am să mă pun într'o luntriță la gurile Dunării și cu brațele încrucișate să aștept momentul, când Dunărea draguța va fi dispusă a-și întoarce calea și a curge dela vale la deal.

Copilașul se lovește de scaune, de picioarele mesei, cade, se scoală, plânge, dar — crește și învață a umbla. Desvoltarea omenirii ne arată o linie undulătoare, când la deal și când la vale.

Nici poporul românesc nu poate face excepție în istoria neamurilor. Dăm în dreapta, dăm în stânga, totdeauna cu gândul spre bine.

De ani de zile stăm amorțiiți. După un avânt, ideal de frumos, ne-a cuprins lăncozirea. Mai ales, că ne-am convins, că acolo, unde căutam totul, nu era ce căutam.

E lucru firesc, că lăncozirea asta nu puté dăinui până în vecii vecilor amin. E lucru și mai firesc, că mai întâi s'au trezit elementele mai tinere dintre noi.

N'a fost bine, cum am mers? Hai, să o luăm altfel. Poate va fi bine așa. Să ne înțelegem, fraților!

Dar de unde să te înțelegi, bre? E ceva îngrozitor la noi. Tinerii buni, înafleții, de omenie și tari, cum sunt adică tinerii, chiar de i-am invidiat o cale mult noi cei bătrâni, ne arată o cale nouă, care mie cel puțin mi-se pare bună și nu tocmai fără condițiunile reușitei. Noi i am aprobat.

Așteptam acum, să ne înțelegem, să ne sfătuim, liniștiți, calmi, cu dragoste fraterească. Ne-am fi adunat în afrișit unde-va să ne spunem părerile cu argumentele lor. De-am fi văzut, că cei mai mulți nu cred, că e bine așa, cum voim noi, am fi venit acasă și — pace bună. Căci știm noi prea bine, că de n'o scoatem la cale cu toții împreună, noi mai puțin cu atât mai greu o scoatem la cale.

Dar' pentru toate trebuie înțelegere. Când însă noi le ziceam fraților să ne înțelegem, „Gazeta Transilvaniei“ răspunde, că noi suntem „reclamagii“, naționaliști „români-ma-

ghiar“, că umblăm după „câpătuială“, că suntem cu un cuvânt niște „țicăloși“. Eară frații dela „Drapelul“, scriu un frumos articol despre treaba asta, dar nu se pot stăpâni, ca să nu zică în propoziția din urmă, că acestea le zic numai pentru „activiștii“ de „bună credință“, căci sunt și alții de „rea credință“, niște „uscături“. Oare prin vorbele acestea s'a clarificat mai bine situațiunea? Nu văd frații dela „Drapelul“, că dacă se constată, că „activitatea parlamentară“ e mai bună, decât pasivitatea, apoi e indiferent, dacă aceasta o doresc ori ba „uscăturile“. Ceea-ce este însă afară din cale hazliu, e împregiurarea, că tocmai „Gazeta Transilvaniei“ și „Drapelul“ au fost acelea organe, care mai întâiu au început insultele pe tema discuției mai nouă dintre noi, și apoi „Gazeta“ strigă de sa rupe, că „Tribuna Poporului“ nu mai încetează cu insultele personale.

Dar, pentru Dumnezeu. Noi nici un cuvânt legănat nu am scris la adresa „Gazetei“, până ce ea nu ne-a numit „reclamagii“, naționaliști „români-maghiari“, umblători după „câpătuială“. Că după acestea a urmat „sictirul“, e lucru foarte firesc.

Și să te minunezi. Dr. Ioan Mihu, unul dintre cei mai distinși bărbăți ai poporului românesc de dincoace de Carpați, are cutezanța să-și spună părerile politice. Și „Gazeta Transilvaniei“, în loc să-l combată, cum se combate între oameni serioși și de omenie, îl batjocorește nu se poate mai murdar. Și totuși „Gazeta“ strigă cât poate, că ziarele noastre de ce nu rămân obiective?

Di Nicolae Bogdan, profesor la vestitele școli dela Brașov, face atent pe dl Dr. Aurel Mureșanu, că ar trebui să miște ceva pentru afacerile politice românești ale ținutului, unde e conducător. Și „Gazeta“ mi-văpșește pe bietul Bogdan, de-i merge vestea. Avzi tu, „Tribuna Poporului“, ce dracu nu ești mai obiectivă, că prea faci personalități.

Oare Doamne, nu s'ar putea odată să discutăm serios și cu cinstea cuvenită bărbăților, cari se respectează?

Adresăm întrebarea aceasta tuturor ziarelor românești.

Tunurile nouă. După-cum sunt informate foile maghiare din Budapesta, chestia tunurilor nouă — în cadrul bugetului, ce va fi prezentat Delegațiunilor din partea guvernului comun — va figura și'n anul acesta sub aceeași poziție, sub care dela anul 1899 încoace în fiecare an s'au cerut până acum 80.000 — 1.500.000 coroane pentru continuarea experimentelor cari au de țintă înființarea sistemului de tunuri nouă campestre și de munte. Spre acest scop ministrul comun de războiu în anul 1899 a cerut pentru prima-dată 80.000 coroane, și tot aceeași sumă și în 1900; în anul 1901 însă, considerând progresul făcut cu experimentările în această privință probele mai amănunțite la trupe cu nouile tunuri au devenit neamănate, și astfel ministrul de războiu a cerut în acel an spre acest scop 1.500.000 coroane. Anul trecut vara întregă s'au urmat experimentele la patru corpuri de armată, dar' tot n'au fost terminate, astfel, că ministrul de războiu — spun foile patriotice — nici în anul acesta nu va fi în stare să raporteze Delegațiunilor: pentru care anume

sistem de tunuri s'a hotărât; și în chipul acesta vor rămâne și în anul curent din buget milioanele cerute pentru nouile tunuri.

„Alkotmány“ iudeofil.

Preșa șovinistă a atacat cu multă violență guvernul român, pentru noua lege a meseriașilor.

Această atitudine a șoviniștilor se explică prin împrejurarea că ovreismul stăpân pe presa „patriotică“ din țeara noastră se simte nu tocmai bine, de câte-ori vede că în România se aduce o lege, se ia o măsură potrivită necesităților și desvoltării poporului românesc. În același timp, șoviniștii noștri țipă, fiind-că li ved strămtorați și puși la locul lor pe frații lor „de aceeași lege“ de peste Carpați.

Am înțeles furia, am înțeles mobilul atacului și mai puțin evalueabil în afacerile de ordine pur internă ale României, din partea kazarilor presei maghiare.

Eram însă obicinuiți de a vedé în ziarul poporalilor, „Alkotmány“, un organ cu totul degajat de fraternisarea cu Jidovii.

Șovinismul însă se vede, că atât de mult li orbește și pe acești creștini cu crucea în sîn, încât se informează asupra chestiunii „emigrării ovrești“ din România, care din nou se ventilează ca cea mai nouă manifestație, menită de a atrage simpatii masonice și bani dela „alianța israelită“, se informează „Alkotmány“ dela un șef al mișcării perciuinaților din București, aducând prăpăstioase informațiuni.

Ci-că un meseriaș român ar fi amenințat pe un „coleg“ jidan că li va omori, dacă îndrăznește să se angajeze undeva la lucru — etc.

Stiri de felul acesta, informații de agitațiuni monstre și planuri sistematice de ale ovreilor, asupra plecării la America, par c'ar fi pus în fierbare regatul român, căruia binevoitorul „Alkotmány“ li mai amintește, că cele mai importante meserii le-a dus în România Secuilor, și că dela dăuși au învățat Români meseriile.

România par'car fi pe panta pierii, pentru-că prin lege se asigură Românilor prioritatea față cu străinii în angajarea la muncă.

Și deși „Alkotmány“ însuși zice că noua lege e adusă special contra Jidovilor, totuși cu absolută lipsă de cohesiune trânteste la mijloc pe dilectii Secuilor, pe sēmăntia favorită, care a „cultivat România“, ca element străin — și pierde de foame în țeara sa, unde totul se face pentru a întări acest neajutorat popor, în contul statului și din sudoarea și munca a milioane de cetățeni — nesecuilor.

A face vorbă pentru Secuilor cu vreme și fără de vreme; a vorbi de rău pe Români și România, chiar și cu riscul de a lua cuvântul, în calitate de catolic intransigent, pentru dușmanul său fresc și cel mai redutabil; ovreismul, — este dovada unei decrepitudini șoviniste. Și de această stare, vedem că nici chiar „Alkotmány“ nu stă departe.

O nouă teorie — istorică.

Libertatea opiniei, exprimarea opiniei prin presă este gardată de legea presei. Legea presei însă conține paragrafi aplicabili numai față de expuneri de ordine politică și morală socială. Ale intelectului grozăvenii nu cad sub paragraf, așa că se pot lăși fie prin broșuri la Bekics, etc. ori chiar în loc de frunte, în — „Magyar Szó“.

Așa, în numărul de Paști al lăudatului organ, un domn oare care — numele nu împoartă! — Sub titlul „Numirile maghiare de localități“ debiteză o nouă teorie istorică, prin care restoarță și nimicește tot ce s'a știut și s'a crezut până acum despre poporul maghiar, în accepțiunea de „cuceritor al patriei“.

N'a fost un popor nomad poporul maghiar — începe autorul — ci un element alcătuitor de stat, din semănție în semănție.

Vorba aia, despre cei șapte maghiari întorși din „expediția“ dela Augsburg fără nasuri și fără urechi, „gyászmagyar“, va fi atunci o poveste incompatibilă cu firea zărmășilor de acum un mileniu, ai luminaților dela „Magyar Szó“.

Elementul maghiar era foarte cult la venirea sa în Europa, el a adus germenul alcătuirii de stat, caracteristic rasei sale.

Până la venirea Maghiarilor în Europa n'au existat state. Sistemul feudal, statele feudale, — decât povești alt-ceva nu-s.

Căci, — să dăm cuvântul genialului autor:

„Și dacă arunc o privire fugitivă asupra istoriei Europei, eu așa ved că formarea de state la Germani se începe numai după venirea Hunilor, iar la Slavi după venirea Avarilor. Slavii erau până atunci cu totul necunoscuți, ceea-ce n'ar fi fost cu puțință, dacă ar fi fost organizați în state așa de strălucite cum crede Hunfalvy. Doar marele (?) stat al lui Svatopluc de-aseamenea s'a format cu acele rămășițe ale Avarilor, cari au fugit din calea lui Carol-Grosul. Statul polonez l-au înființat Cazarii. Statul rusesc inadever nu s'a început decât cu domnia Tatarilor“. (Bietul Rurick! N. Red.)

Și după acestea să mai stăm pe gânduri, de-a arunca în foc manualele de istorie universală?

... Să mai stăm puțin să-l ducem pân' la mal cu teoria sa pe autor.

După excursia prin generalități, ad fortissimum și pe cinci pagini, 3+5 coloane ne înșiră la numiri de localități, deduse cu un aparat lingvistic *sut generis* din oare-cari nume proprii, căci 80% din numele de localități se reduc la nume de persoane.

Să vedem exemple:

„E foarte interesant, că din vechile nume grecești cu terminațiunea *laos*, întreaga parte din urmă este eliminată. Astfel s'a făcut din Aegilaos maghiarul *Ege* și *Egese*; sau din Menelaos *Mene*, *Menye* sau *Menyő*“ sau...

Credem că e destul, pentru a se dovedi că și sub zidurile Troiei au luptat Hunii, Avari sau Maghiarii!

Credem însă că e și mai destul pentru... a vedé justificată maghiarisarea numelor de comune, pentru care domnul în vorbă crede a furnisa material.

Dar credea totodată că e și vremea să-i dăm drumul invențiilor publiciste, — în plata lui Bánffy.

Și maghiarii de d'al de aste nu rid? Sunt tari de — Inger!

Din strătnăiate.

Situația în Macedonia. Din Sofia sosesce știrea că la provocarea reprezentanților Rusiei și Austro-Ungariei primul-ministru Danev a declarat, că e gata să ia măsuri severe la grația macedoniană; în același timp însă, s'a exprimat, că domina turcească este cauza nemulțumirii și mișcărilor din Macedonia.

Ca să convingă însă pe Ruși, că Bulgarii cu Sarafoff cu tot sunt mielusei, Danev s'a dus la Petersburg să comunice cu viu grai, direct, ceea-ce — nu prea i-se crede în privința înțelepciunii și demnității bulgărești.

Italia și Tripla-alianță. Din Roma se raportează, că zilele acestea s'a statorit în Veneția în toate amănuntele reînnoirea Triplei alianțe și a alianței comerciale cu Germania. În ce privește pe Austro-Ungaria, tocmai acum decurg negocierile intime și se privește ca un lucru absolut neîndoios, că aceste negocieri se vor termina cu bun sfârșit. În noul pact de alianță se va face amintire și de învoiala încheiată între Italia și Franța, ceea-ce a fost mult de dorit și bine primită din partea puterilor Triplice.

Presă italiană ocupându-se de acest eveniment, se pare a nu fi tocmai încântată de situație sub auspiciile reînnoirii acestei alianțe a puterilor centrale. „*Tribuna*“ din Roma, de pildă, își exprimă părerea de rău, că în Austro-Ungaria nu se apreciază în chip corect situația politică și dispozițiunea actuală din Italia. — Italia, zice „*Tribuna*“, foarte ușor ar pute fi satisfăcută. Îndeosebi ar trebui să se înțeleagă la Viena, că jalbele cetățenilor Italiei din Austria în chip necesar produc impresie foarte penibilă asupra populațiunii din Italia. Tot asemenea ar trebui să se știe în Austro-Ungaria, că interesele Italiei în chestiunea balcanică nu pot fi nesocotite, mei cu seamă în ce privește provinciile deia termenul Mării-Adriatice din Turcia.

CECIL RHODES.

Telegramele ne-au anunțat moartea acestui aventurier de geniu. Cecil Rhodes, supranumit „Napoleon al Capului“, „Regele Diamantului“, și mai nu știu cum. El realiza într'un mod minunat omul pe care lumea comercială a început a-l considera ca rege. Astăzi nu mai trăim în lumea conților de Spania, în lumea generoșilor cavaleri cari lupau pentru Dumnezeu și femeie; a murit de mult eroicul Don Quixote, sunt morți regii cu o ereditate de veacuri și în scaunul de purpură și aur se urcă regii moderni creați de lumea anglo-americană. Regii de astăzi sunt Regele Bumbacului, Regele Zahărului, Regele Petroleului, oamenii cari prin geniul combinațiilor comerciale s'au ridicat din cea mai vulgară plebe și au ajuns să stăpânească lumea prin aur. E drept, acești regi nu au purpura regilor de odinioară; în schimb au aur, aur mult, cu care domină lumea întreagă. Cecil Rhodes a fost unul din acești regi; un rege puternic, crud, avid și dezastros. În mare parte lui i-se datorește nenorocitul război din Africa de Sud, în care Anglia s'a scoborit în fața generozității lumii întregi și în care Buri s'au înălțat până la apogeul celui mai curat eroism.

Câte lacrimi amestecate cu sânge nu au făcut să curgă combinațiile acestui rege modern, care incapabil de cavalerismul spadei avea toate cruzimile și lașitățile banului!...

Cine a fost Cecil Rhodes? Eată câte-va amănunte asupra mortului rege al diamantului.

„În 1873 se vedea la Kimberley un tânăr de 20 ani, înalt, subțire, așezat pe un butoi, fără pălărie, ținând în mână o

carte clasică greacă sau latină, pe care o citea cu un ochi pentru a prepara examenul său la Oxford, pe când celalalt privea pe muncitorii cafri ocupați să sape cele trei-zeci-și-două de picioare patrate care alcătuiau terenul său pe câmpul de diamante. Acest tânăr venit în Cap pentru căutarea sănătății, urma să si vindece în curând plămâni sâi delicați, să devie de 250 de ori milionar și să fondeze un imperiu mai mare decât toată Europa în această Africă Australă unde aurul și sângele nu au încetat să curgă. Era Cecil Rhodes. Întreaga lui filozofie și-a rezumat-o singur în aceste vorbe spuse generalului Gordon: Marile idei fără bani nu servesc la nimic. Idei mari avem destule! Acestui ambițios aventurier, îi mai rămânea să facă bani, și prin surprinzătoare și îndrăznețurile lui combinații a făcut și bani în de-ajuns.

Timp de șapte ani se îndeletnici să cumpere terenurile cele mai avantajoase, să le exploadeze el însuși, să le revândă în modul cel mai avantajos, să ridice și să scoboare acțiunile, până ce pe teritoriul Kimberley nu mai rămăsă decât trei companii rivale: De Beers, pe care o presida Barnato, și French Compagny. Lupta nemiloasă se încinse între Rhodes și Barnato până ce aceasta din urmă cedă; Rhodes se îmbracă apoi într'o sumă de alte miraculoase întreprinderi, până când deveni, acel Napoleon al Capului. Un om îi se ridică însă înainte, drept, statornic și neșovăitor. Acesta fu Krüger. Din aceste rivalități, în care unul pornea dus de puterea combinațiilor comerciale și de setea aurului, iar celalalt împins de sentimentul dreptății și al creștinismului se plămădi funestul război anglo-bur. Acum, în ajunul terminării războiului Cecil Rhodes se stinge din viață. Va picura vre-o lacrimă pe mormântul celui care a făcut să curgă valuri de lacrimi?

NOUTĂȚI.

ARAD, 1 Aprilie n. 1902.

Opozanții maghiari în Delegațiunii. Se știe că Delegațiunile monarhice se vor întruni anul acesta în luna Maiu. „*Alkotmány*“ e în poziția de a comunica, că partidul popular cere trei locuri în Delegațiunii, iar fostul partid Ugronist două locuri. Partisanii lui Ugron își dau toată silința ca să înduplece pe celebrul politician al Școșilor (Ugron), ca cel puțin în delegațiunii să ocupe un loc, dacă lipsește din parlament, unde atât de

Jelozie.

de Maurice Level.

— Cum te cheamă, de câți ani ești și ce ocupațiune ai?

În razele vii ce se strecoară pe ferestrele mari, înalte ale salei tribunalului, de pe banca acușătorilor se ridică încet un om mic, bătrân, cu ochi de culoare deschisă albastră, cu fața blândă, înconjurată de o barbă albă; și întorcându-se către președinte, răspunde cu o voce puțin cam violentă dar tremurătoare:

— Mă cheamă Jacques Manidrot, am optzeci de ani și sunt capitalist.

— Bine, poți șede.

După citirea actului de acușă președintele ia din nou cuvântul:

— Manidrot, ai auzit acușă? Ești acușat că ți-ai omorât nevasta de șaptezeci și cinci de ani în noaptea de 17 spre 18 Noemvrie. Așa, până acum ai fost om de caracter, n'ai fost pedepsit. Poți să-ți aduci ceva spre apărare?

— Domnule președinte, dacă mi dai voie, spre deslușire voi spune una alta.

— Vorbește, adresează-te către d-nii jurați.

Bătrânul face un mic compliment și încet, alegând expresiunile, par'că ar voi să vorbească de tot corect, slab, cu glas obosit, ținându-și pălăria în mână, cu o complexiune care care, începe a vorbi; judecătorii și jurații, pe cari i-a impresionat etatea înaintată a acușătorului, îl ascultă fără a-l întrerupe pe moșneagul acesta de opt-

zeci de ani, care cu expresii alese își apăra capul.

— Ca să explic lucrul, trebuie mai înainte să amintesc de lucruri foarte vechi. În etate de douăzeci și cinci de ani numai aveam părinți, eram singur în lume; avere am avut atâta încât puteam aștepta viitorul fără grije și prin urmare m'am însurat din dragoste. Aceste cuvinte nu sună bine în gura unui om așa bătrân, dar D-voastră trebuie să cunoașteți și împrejurarea aceasta. Zece ani am fost cel mai fericit om din lume. Îmi adoram nevasta, care și ea mă iubea. Numai un nouă a fost pe cerul fericirii noastre: n'aveam copil. Dar ne iubeam într'atâta, de chiar nu știu cât loc ar fi fost în inimile noastre pentru un copil, și la urmă nici nu cugetam la copil, și nu ne jeluim, că n'aveam. Trăiam în pace, liniștiți, fără iritații.

Trebuie să o spun, d-ilor jurați, că omul în etate mea nu într'atâta viitorul, cât mai mult trecutul și-l apăra și că eu acum D-voastră vă vorbes de tot clar și sincer, par'că D-voastră mi-ați fi ultimii sporători — și probabil aceia o să-mi și fiți D-voastră.

Bătrânul aici a pausat puțin, și-a luat batista, cu mâna tremurătoare și și-a șters fruntea. Apoi a continuat:

— Dar cât de scump a trebuit să plătesc eu fericirea mea! Deodată mi-a conturbat fericirea suspiciunea. Unul dintre cei mai buni, cel mai vechi prieten al meu, a început a face curte nevastei mele într'un mod care mă neliniștea, — și ea nu respin-

gea cartea aceasta. Cum am observat eu aceasta?... Din mișcările lor, din cuvintele lor și din o mie de nimicuri, cari cu toate acestea sunt destule spre a zdrobi inima și a conturba mintea omului. De atunci apoi am știut, ce e acea suspiciune, și petreceam amare clișuri căntând în întunecimea nopții acea rază de lumină, spre care să-mi îndreptez pașii. I-am pândit, și-i urmăream. N'am aflat nimic, ce să-mi fi adevărit suspiciunea. Am devenit iritabil și rău. Dar numai pe baza suspiciiei, fără convingere, cum putea să erupă mânia din mine? Și totuși vă jur, că dacă îi aflam în brațele lui, în iritarea mea îi omoream pe amândoi la moment. Dar nu aș fi fost surprins cătuși de puțin, așa eram de sigur că mă înșală.

Ani întregi am trăit așa și ani întregi am căutat document, fără a fi găsit. Trecea timpul, care a acoperit apoi totul cu uitare și iertare. Credeam deja că mă înșelasem și mi-am recăpătat earăși liniștea de odinioară, fără că nevasta și prietenul meu să fi avuți cel mai mic gând de suspiciie contra mea. Despre toate acestea eu uitasem în câțiva ani, când a murit prietenul meu, l'am plâns ca pe un frate, și nici de cum nu mă puneau în mirare lacrimile ce vărsă și nevasta mea. Eram deja bătrân: ca de șasezeci și eu de șaptezeci de ani. Aceasta e acea etate, când omul în prezent vegetează numai și trăiește în trecut. Eram trecutui an; de odată nici numai știu cum: doară președintele viitorului, m'a făcut să cuget la moartea noastră apropiată. M'am gândit că în etatea mea clișurile omului sunt numărate, și e bine

dacă omul în amurgul vieții știe că dacă vine noaptea cum își va așeza capul spre vecnică odihnă. Am trăit destul, pentru că am fost fericit, și cu o mare liniște mă gândeam la mormântul meu așezat în umbra arborilor, și la acea peatră și la acele flori, cari îmi vor decora mormântul.

Am grăit despre aceasta și nevastei mele, care mi-a răspuns zimbând:

— Și eu am cugetat deja la aceasta, cu mult înainte de te, și în cimitirul de Mont Martre într'un colț liniștit, am și aflat deja loc bun, unde putem odihni unul lângă altul.

Mi-a spus unde e locul acesta și eu am mers în cimitir. Cum umblam între morminte, unul cugetam: Ce curios lucru, că doni oameni cari se iubesc, adesea cugetă la același lucru, și eu și nevasta mea ce aproape suntem și azi unul de altul, amândoi am fost ocupați de aceeași idee!

În fine am sărit locul la capătul unui rând de arbori. Locul acesta l'a ales nevasta mea; un platou mic, plin cu iarbă sălbatecă, în jurul căruia se ridicau deja morminte. — Numai din curiositate, cum avem datina de a ne uita bine la soții noștri călători în tren, am privit locul ales și mormintele din jur. Și pe piatra celui mai apropiat mormânt, am cetit numele prietenului meu.

Deodată mi-am adus aminte, că eu am umblat deja p'acel, dar că veneam totdeauna pe altă cale. Am recunoscut florile uscate și cununile, pe cari le aduceam noi în tot anul.

mult i-se „simte“ lipsa. Tot asemenea și Kossuth-iștii vor să-și asigure în Delegațiunile câte va locuri, — căci, fără de ei, — nu e chip de fericire pentru biata țară și pentru monarhie!

Emigrări. Din zi în zi să aud mai multe plângeri din toate părțile țării că oamenii nu pot trăi aici acasă și de aceea văzându-și puțin ce au emigrează cu grămadă. Nici aceasta și nici inundarea celor din Galizia nu-i face guvernului durere de cap. Ce să ocupă guvernul de necesare bișilor oamenilor? Știind aceasta guoionul societății omenești, înșelătorii agenți de emigrare, își pot continua ușor machinațiunile josnice pe terenul vinderii oamenilor. La 99 procente din acești miserabili încă sunt — jidanii. Prin comitatul Sătmărușul părțile Geresului se ocupă stabil și comercial cu agenția emigrării Bernat Korhauser, născut în Korna, comitatul Selagi, de prezent locuitor în Gyögyös, care a fost mai de multe ori pedepsit pentru înșelăciune, furt, defraudare, falsificare de acte și alte multe a fost în închisoare preventivă ba chiar și condamnat. Acum în primăvară din comuna Gyögyös a sedus 12 familii la emigrare pe cari i-a călăuzit până la Brema pentru banii. Pe acești nenorociți deși în Brema i-a înșelat așa că schimbându-le banii în mărți le-a dat pentru un floren numai o marcă (60 cr). Acest om de altfel își întinde ca agent sfera de activitate și prin comitatul Selagiului cu așa rezultat, încât din Sătmăruș și Selagi se urcă la o sută sau poate și la o mie numărul acelor pe cari îl transportă în America. Și acest individ periculos pentru oameni încă și azi liber își face machinațiile infame.

Șar în Marmăția lucră un iudov cu numele Leo Trubaczky expulsat din țară de prezent cu locuința în Milano, el și agenții acestuia lucră cu o impertinență ne mai pomenită și cu mare succes așa că al 6-lea corp de armată face raport de 49 000 obli-gații la serviciu militar cari au emigrat.

Din Turocz-Szent-Marton se scrie: Dela anul nou au emigrat din Turocz-Szt-Marton în America 22 de persoane. În Joia mare la gara din Rutika a deținut poliția 11 oameni cari voiau să emigreze și i-a dus la președintele din Turocz-Szt-Marton. Respectiv sunt lucrători Sași din comitatul Terna-va, cari fără pasport voiau să meargă în părțile Rinului.

In pensie. După-cum anunță foile din patrie, vice-colonelul Paul Munteanu dela regimentul 31 al armatei comune, a fost pus în stare de pensie, conferindu-i-se crucea militară pentru merite.

Provisorul bugetului în Austria. Ziarul austriac „Reichsgesetzblatt“ a publicat în numărul de Sămbătă sancți-onoarea provisorului de buget în Austria, care se extinde până la sfârșitul lunii Maiu s. c.

Așa m'am simțit, par'că m'ar fi lovit cine-va cu biciul peste față și înaintea ochilor mi-se părea totul în flăcări. Deodată mi-a fost tot trecutul 'naintea mea și suspicija și ura s'au deșteptat earăși în mine. Aici vor fi locurile noastre! Lângă el! Și nevasta mea a fost aceea care a ales locul.

Am mers acasă — probabil eram ca un nebun. La prânz n'am putut mânca nimic. Era Noemvrie 17.

— Ce ai? — m'a întrebat nevasta.

— Eu?... Nimic!...

— Da, da, ai ceva...

Putea fi pela 10 ore seara. Era o noapte tristă de toamnă, și sombru se auzia șgomotul de pe stradă, la care răspundea vîjeitul vîntului și plîngătorul șgomot al ploii.

— Et da așa e, — am ceva necaz și-ți spun, ce. Tu ai fost amanta lui Fromont; douăzeci de ani m'ar înșelat, miserabililor! A pălit. Să-mana, pe față ei bătrână se vedea spaima. Nici nu mai știu de altfel, de surprindere sau de frică a pălit.

— Douăzeci de ani, auzi, douăzeci de ani, în toată tinerețea, în toată viața noastră...

O, ce curat le văd toate acum! Ce dreptă a fost suspiciunea mea. Și mie încă îmi părea rău, că am cutezat a te suspiționa! Și așa de sigur ai fost, că-ți în-venjuri pedeapsa, ca nici după moarte n'ai voit a te despărți de el! Intre bărbatul tău și în're amant ai voit să odihnești! Înfelegi... încă și în pămînt!

Congresul muncitorilor social-democrați din Austria-de jos a ținut în Viena o mare conferință timp de două zile: Sămbătă și Duminecă.

Unde-i Kecskeméthy? Ori-și cât foile țin să afle ubicațiunea marelui hoț jurist Kecskeméthy din Budapesta, — nu le succede. Acum mai în urmă o altă foaie susține, că hoțul patriot s'ar găsi în Natal, unde-și odihnește oboselile lungului său drum. Zice anume, că patriotul cavalier ar fi trecut din Grecia numai singur într'un vapor, plătind capitanului vaporului 20.000 lire.

Regele german pentru un artist. Artistul Paul Buis a călătorit la începutul lunii acestei la Timișoara ca să dea acolo un concert. Pe cale însă s'a răcit și a ajuns bolnav la Timișoara. I-s'a dezvoltat aprindere de plămîni și nici pe lângă cea mai mare îngrijire nu l-au putut mîntui. A murit. Reuniunea artiștilor din Berlin i-a transportat cadavrul dela Timișoara și l-au înmormîntat Sămbătă. Catafalcul decedatului mare artist a fost acoperit cu sute coroane dintre care cu deosebire a bătut la ochi o colosală coroană de palmier ne panglică albă cu următoarea inscripție: S'a sfîrșit căntarea! Astfel și a exprimat simpatia regele german pentru artist. La înmormîntare ca și reprezentant al regelui a fost trimis contele Hochbeil, consilier de curte.

Distincțiune patriarhului ecumenic Se telegrafează din Constantinopol, că patriarhul Ioachim din Ecumenia a fost decorat din partea Sultanului cu marea stea în briliante a ordinului Megsidje. În același timp au fost distinși din partea Sultanului și alți căpi-va prelați ortodocși.

Șahul Persiei în Europa. Se raportează din Tiflis, că Șahul Persiei va face anul acesta un mare turneu prin Europa. Anume: 12 Maiu va sosi în Cracovia, în 15 Maiu la Viena, de unde va pleca la Veneția, unde va sta trei zile. De acolo va merge la Roma, unde va petrece patru zile. Din Roma peste Milano și Francfort dela Maiva va pleca la Berlin, unde va sta din 29 Maiu până în 2 Iunie. Din Berlin va merge peste 10 zile la Contrexeville și de acolo la Londra, unde va petrece o săptămână. După asta va merge pe trei zile la Anvers și în 25 Iulie va sosi la Carlsbad, unde va sta până în 19 August. — În călătoria către casă Șahul se va opri vr'o 20 zile și în Rusia. — Fericit monarch, n'avem ce zice!

Rege fabricant de bere. Se scrie din Londra: Regele Edward VII a vizitat zilele trecute pe amicul său lordul Burton, regele fabricanților de bere. El l-a ajutat la fabricație, dar aceasta a făcut-o mai mult din glumă.

Mi a venit ca un fel de nebunie. M'am repezit la ea, și am prins-o de gât. Desigur o zugrumam în nebunie, — ș'apoi nu mai știu nimic cum a fost. Nu-mi mai aduc aminte numai de durerea cea mortală, care a avut-o în ochi. Și i-s'a stins lumina vieții. În stradă a urlat amarnic un căne, la lună... Dimineața m'am aflat în fața locului...

Atăta-i tot.

S'a așezat. Pa față-i palidă curgeau în stropi mari, lacrimile.

Advocatul a ținut o scurtă vorbire, președintele i-a răspuns în câte va cuvinte; și după consfătuirea judecătorilor, președintele a adus sentința de achitare.

Trad: T.

CLEOPATRA.

ROMAN 48

de

HAGGARD RIDER.

Traducere de Hero.

— Ce am să-ți spun ție Cleopatra? Ți răspunse îndrăzneț. — Unde e jurământul, pe care l-ai făcut pe inima moartă a lui Merka-Ra, cel de viață vecnică? Unde e provocarea ce ai voit s'o arunci Romanului Antonius? Unde ție jurământul prin care te-ai legat, că mă vei alege de bărbatul tău în fața Egiptului?... Mă încruntați și tăcuți.

Cu toate acestea toate reuniunile și cluburile engleze de temperanță nu au luat lucrul în glumă, căci au și ținut o adunare, în care A. Hall, presidentul clubului de cumpătare a poporului a vorbit aproape apru despre nevrednicia lui Edward. El a zis că nu este destul că o mulțime de aristocrați englezi protejează fabricația și negociația de bere, dar însuși regele susține această fabricație. A mai vorbit despre fratele lui Edward care a murit acum câți-va ani și care era și el un prieten al berei. În conferință s'a propus și s'a primit unanim, ca să se formeze o comisie, care să meargă la Edward spre a-l face atent la ceea-ce a făcut. Aceasta propunere a fost protegiată și din partea ministeriului de interne.

Un cîndat conductor de tren. Ziarul „Schwedische Morgenblatt“ publică următoarea istorioară: Un pasager plecase cu trenul de noaptea din Malmoe spre Stockholm. Pasagerul s'a îmbolnăvit pe tren și avea trebuință de gheață. Conductorul numai decât a comandat gheață și a învăluit cu cataplasme rîi tot pieptul bolnavului. În fine trenul a sosit în capitala țării, în Stockholm. Pasagerul se coborî din tren, scoase din pungă 10 coroane și le întinse conductorului. „Îți mulțumesc pentru bunăvoință — zise conductorul, — dar regulamentul nostru ne oprește să primim băcușuri“. — „Ei bine, zise pasagerul, dar D Tale nu ești obligat să mă provezi cu gheață“. — „Gheața e proprietatea administrației trenului, prin urmare eu nu pot la nimic să reflectez“. — „Ei bine, dar nu se ține de obligatiunile D Tale în serviciu, ca să te faci gratis îngrijitor al bolnavilor“. — „Regulamentul ne obligă a ne pune în serviciul pasagerilor în toată privința și întru cât numai se poate“. După acestea pasagerul își puse paralele carăși în buzunar. „Dar iubitul meu îngrijitor, o țigară cel puțin tot o să primești dela mine. Te rog“, — și i întinse țigara. — „Foarte mulțumesc“, asta mi e permis“. — „Și te rog, primește tabachera aceasta, ca o mică suvenir de la mine“. — „Mulțumesc, dar asta mi-o interzice regulamentul“.

Ei se despărțiră cu o caldă stringere de mână, căci așa-i li permise regulamentul și conductorului — îngrijitor.

Carnet artistic.

Un nou talent artistic.

Cetim în „Evenimentul“ din Iași:

Dumineca aceasta va avea loc în sala Conservatorului o după-amează literară, al cărui venit este destinat pentru trimeterea miciei Anicuța Cârjă la conservatorul din Viena, unde își va urma cursurile, sub îndrigirea d-rei Agatha Birsescu.

Ne facem o plăcere a vorbi, cu prilejul acesta, despre viitoarea artistă, care a știut să atragă atenția tuturor asupra ta-

lentului și puterniciei de înclinări pentru scenă.

Încă dela vîrsta de 6 ani, Anicuța Cîrjă debuta în rolul Eyolf din „Micul Eyolf“ a lui Ibsen, și rezultatul fu atât de satisfăcător, modul cum fu redat diformul am putea zice Eyolf de cătră mica debutantă, fu lăudat de toate ziarele cari preziseră copiliței un strălucit viitor artistic.

Un alt rol în care puternicul talent al fetiței avu prilej să se afirme fu cel al Copilei din Medeia, în care „smulse aplause unanime impresionând adinc publicul“, — după cum se exprimă gazetele de pe atunci.

Cu piesele „Supliciu unei femei“ Girardin și „Steaua“ a lui Richipen, mica Anicuța obține de asemenea strălucite succese despre cari a scris și „Independența românil“.

Dar, de-atunci trecură câți-va ani și talentul Anicuței crescă odată cu vîrsta, astfel că acum, talentul său pe deplin afirmat, a făcut pe marea noastră artistă d-șoara, Agatha Birsescu, să ia meritoasa sarcină de a se îngriji de educația ei, întretinînd-o pe propriul său cont, la conservatorul din Viena, unde va pleca după serbarea de Duminecă.

Toate acestea ne fac să sperăm că publicul Iașan va da tot concursul său acestei reprezentații când, după programul anunțat, mica Anicuța va recita „Sorin și Sochița“ 2 din bucățile, în care dăna a reușit mai mult.

ULTIME ȘTIRI.

Spezia, 1 Aprilie. Ert flota de războiu austro-ungară a sosit aici. A fost întâmpinată cu salve de tunuri. Toate ziarele italiene scriu articoli elogioși despre flotă și primesc cu simpatie vizita.

Red. respons. Ioan Russu Șirlianu.
Editor Aurel Popovici Barclanu

Insertiuni și reclame.

Vindecat după o suferință de 24 ani de podagră și reumă Domnul Albert Müller în B. Pesta, V str. Vadász 42/K, inventator al crucei electro-magnetice B. B. Nr. 86 967 primește următoarea scrisoare de recunoștință: Stimate Domnule Müller! Am suferit 24 de ani de podagră și reumă, nimeni nu-mi pută ajuta, atunci încercă crucea D Tale electro-magnetice R. B. Nr. 86.967, și după-ce o purtai 3 săptămîni, după prescriere, m'am vindecat deplin; pentru ce îmi exprim mulțumirile mele, recomandînd tuturor instrumentul d-tale excelent.

Cu stimă:

Louise Roller,

Ö Buda Str. F-ld. 48.

— Tocmai la Harmachis i-se potrivește care n'a fost nici odată trădător, să-mi vorbească mie de jurământ! zise Cleopatra cu ironie amară.

Și totuși, oh tu proafol consecvent al Izisei! și totuși tu cel mai credincios prieten, care nu ți-ai tradat nici odată credincioșii! și totuși tu bărbat statornic, cinstit, imaculat, care nu ți-ai aruncat drepturile nașterii, țara, cauza sfântă pentru prețul amorului trecător al unei femei de unde ști că vorbele mele sunt goale?

— Nu răspund la infamiile tale, Cleopatro, îi zisei, învingîndu-mi inima, pe călăpui, — căci le-am meritat, deși nu dela tine. De unde știu? De aici: Te duci să-ți faci vizită lui Antonius; te duci după cum a spus acel miserabil roman, împodobită cu cele mai frumoase haine, să benchețuești cu acela, pe cari ar trebui să-l dai la vultur de hrană. Și probabil că și acele comori pe cari le ai scos din cadavrul lui Merka-Ra, acele comori cari au fost adunate pentru trebuințele Egiptului, te gîndești să le prădezi pe petreceri ușuratică, pentru-ca tu acest mod să fie completă rușinea Egiptului! Din acestea știu că ți ai călcat jurământul și m'ai înșelat pe mine, care înclinîndu-te m'am încrezut ție; știu și de acolo, că tu care numai eri te-ai legat cu jurământ, cu mine, să mă faci de rușine și-ți bați joc de mine în public în fața acelu roman!

— Că mă voi cununa cu tine? M'am jurat că mă voi cununa cu tine? Bine ce e dară căsătoria? Unirea inimilor, cea le-

gătură care e frumoasă ca puful, și tot așa de ușoară, care leagă suflet cu suflet, cari în noaptea lină a dragostei plutesc împreună — o legătură care poate în rona dimicetăi se topește! S'au poate, inelul de fer, al unirei silite, neclintite, prin care dacă unul se confundă, îl trage și pe celalalt după sine în marea împrejurărilor, ca romanul sclav care din pedeapsă e legat de sclavul nost, ca să peară în miseria împreună cu celalalt?

Căsătoria! Eu să leg căsătoria! Eu să-mi uit de libertate și să mă plec la cea mai amară sclavie a secului nostru, care ne leagă pe viață de voința celui mai tare, a bărbatului și ne silește la datorii pe cari poate amorul nu le mai sînțește! De ce sunt dară regină, dacă nici prin asta nu pot evita miserie celor de origine de jos?

Inseamnă și Harmachis: femeea trebuie să se teamă de două primejdii: de moarte și de căsătoria, și din aceste două căsătoria e cea mai slabă; căci prin moarte putem găsi odihnă, dar prin căsătoria nu; dacă ar fi nepotrivită, trebuie să găsim iadul. Nu, Harmachis, stînd mai presus de marginea calomniilor josnice, cari îți umfle pe aceia, cari se retrag din sentiment prost, de ași pune lanțuri: eu iubesc, dar nu mă cunun.

— Deși aseară te ai jurat, că te vei cununa cu mine și mă vei chema lângă tine în fața Egiptului!

(Va urma).

„Mureșanul“

instituit de credit și economii, societate pe acții în
MARIA-RADNA.

Fundat și deschis în 15 Noemvrie 1897.

Capital social fl. 40.000, în 400 acții de fl. 100.

Acordă: credite personale pe cambit; credite pe cambit cu acoperire hipotecară; credite pe obligațiuni cu cavenți până la fl. 50; și împrumuturi pe amanete și efecte publice.

Primește: depuneri de bani spre fructificare, după cari institutul plătește contribuția erarială; ear' deponenții primesc după banii depuși până la 1000 5% de la 1000 în sus 6% interese.

569 - 51

Direcțiunea.

Credit de bani.

Cu condițiuni foarte favorabile, ori-care econom poate lua împrumut pe

hipotecă de vii sau pământ.

La dorință, răspund cu plăcere ori-cui prin epistolă, pe lângă trimiterea timbrului (marcă postală) de 10 bani.

Tot-odată stau la dispoziție și a da mai pe larg ori-ce informațiuni ori-cui de pe teritoriul țerii noastre, sau la dorință și în persoană merg la fața locului.

Agentura întreprinderii de credit hipotecar pe lângă eliberarea pământului de sarcini.

FUXA ISTVÁN,

Arad, Közép-utca 17/a.

734 5-

Cel mai plăcut și cel mai bun preparat pentru vopsirea părului este

MELANOGENE

de colorare neagră și brunetă. — În timp de câteva minute prin acest excelent și nestricăcios preparat se pot vopsi în colorare neagră sau brunetă: părul, barba și mustața. — Această colorare e permanentă și nu se poate deosebi de colorarea naturală; nu se murdărește și nu se poate spăla nici cu săpun nici cu apă caldă. E nestricăcios și întrebuințarea e foarte simplă. Prețul preparatului e: 2 cor. 80 fileri. Preparatul, care

face părul blond,

ori-cărui păr, în câte-va minute, îi dă atât de plăcuta colorare blondaurie, în colorarea inului, cenușie sau de ori-ce colorare dorită, fără-ca să atace părul. — Prețul: o sticlă 1 cor., o sticlă mare 2 coroane.

Poziți a fi cu atențiune la marca de patentă!

TEA HAJDU

este un preparat probat în neenumerate cazuri pentru boale de pept și plămâni.

Se poate folosi cu cel mai bun succes în contra tusei, durerii de gât, răgușelii, în contra tusei mșgărești, în contra tuturor boalelor de pept; în contra imbolnăvirii de gât, laringe, p'ămâni, în contra respirațiunii grele, a boalei de pept și a astmei etc.

Prețul: 50 fileri.

698 18-

SPIRT CONTRA REUMEI

(spirtul »Mankós«)

se vinde în preț de 1 coroană.

S'a dovedit ca un preparat excelent în cazuri de boale de: reumă, de cangrenă, amortirea muschilor, dureri de nervi, de crucea spinării, de junghieri, paralizi, amortăala de mușchi și vine, precum și pentru înviorarea pielii etc. La slăbire din pricina bătrâneții, precum și la obosele turistilor, înainte și după tură mai lungă, ajută mult prin ungerea (frecarea) cu acest preparat (numai în exterior). S'a probat în cazuri neenumerate.

Gutori FÖLDES KELEMEN,

apotecă și laborator chimic

Telefon 111.

în ARAD.

Telefon 111.

Telefon: 440.

Telefon: 440.

Koch Dániel

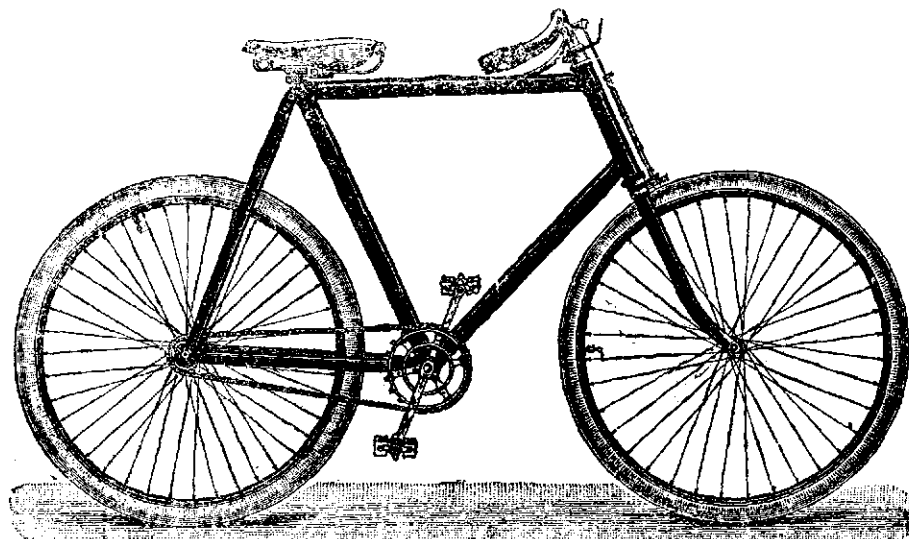
Arad, strada Deák Ferencz-utca 42,

vis-à-vis de hotelul „Crucea-albă“.

Mare deposit de biciclete de primul rang, de mașini de cusut și exclusiv deposit de cele mai vestite biciclete

„Puch“.

Primește în lucrare transformarea totală, emailarea în toate colorile, precum și nickelarea a ori-ce biciclete.

Părți constituitoare de biciclete și mașini de cusut, precum și tot felul de fabricate pentru mașini permanent se găsesc în magazinul meu.

Biciclete și mașini de cusut se vând cu prețuri favorabile.

Aplicarea la locul lor a sonerelor electrice și a telefoanelor de casă se execută cu prețuri foarte avantajoase.

Mare magazin de mașini electrice.

Mare atelier pentru reparaturi.

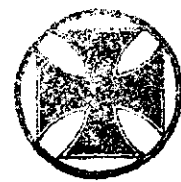
Comandele din provincă se îndeplinesc cu toată punctualitatea.

733 5-

Cruce dublă electro-magnetică

vindecă și înviorază sub garanție

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, impedirea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli și turtări de ureche, bătăie de inimă, sgârșituri de inimă, asma, auzul greu, sgârșituri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și picioare, reuma podagră ischias, udulul în pat, influența, în somnia epilepsia circulația neregu-

lată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Insușirea acestui aparat este că vindecă nu numai din timp în timp ci introduce constant în corpul omenesc binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele afăctare, earș pe de alta parte e cel mai bun scut contra imbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurărei că acest aparat vindecă boale vechi de 15 ani.

În cancelaria mea se află atestate incurse în toate părțile lumii cari prețuiesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat.

Deja iefințatarea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

624 - 62

Prețul aparatului mare e fl. 3, sau Cor. 6. — folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e fl. 2, sau Cor. 4. — folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:

Albert Müller, Budapesta, V., str. Vadász 42. K
colțul str. Kálmán.